

Bulgari in Nemci v srbskem ozemlju. Rusi zmagujejo.

Mestne novice.

Posebna pozornost slovenskih državljanov se obrača na nekaj točk pri spremembah državne konstitucije.

Med mnogimi drugimi stvarmi, o katerih bo treba letos odločiti volivcem, se nahaja tudi pet točk glede spremembe ustave države Ohio. Mi smo mnenja, da ni dovolj, da volite le za župana ali za councilmana in ste opravili svojo dolžnost, ampak volivec mora inteligentno pogledati in voliti o vseh stvareh, ki jih dobi predložene. Bodočnost naroda je odvisna od dobrih postav in razumevanja politike. Bolj je narod politično zaveden, bolj bo svobodni. Vašo pozornost obračamo torej na pet točk, katere bodele dobili na skupnem tiketu glede spremembe ustave države Ohio. Prva točka se glasi: Prohibition of Sale and Manufacture of Sale of Intoxicating Liquor as Beverage. To se pravi, da se v državi Ohio prepove izdelovati in piti opojne pijače. Naredite križ tam, kjer stoji "No". Država Ohio industrijsko propade, če se to izvede, in namesto priznane prodaje pijače po postavi, se uvedejo zakotne špekulacije, hinavščina, kršenje zakonov, itd. 65.000 delavcev je ob delo, ne da bi vedeli, kaj naj pričnejo. 13.000.000 milijonov zgubi država Ohio na davkih, katere bodo morali drugače dobiti. Volite "No" pri tej točki. — Druga točka je: To fix the Terms of all County Officers at Four Years, to provide for their election quadrennially, and applying the amendment to Incumbents. To se pravi: Vsi county uradniki naj bodo voljeni vsake štiri leta in oni, ki so sedaj v uradu, so tudi prizadeti s tem. Mi priporočamo nojokom, da volijo pri tej točki "Yes". Državi se prihrani s tem na stotisoče dolarjev radi zmanjšanih volitev, volitve county uradnikov odpadejo od predsedniških volitev, in delo county uradnikov je tako obsežno, da tekom dveh let se komaj seznanijo s svojim poslom. Po drugih državah imajo county volitve na štiri leta ali celo na šest. Volite "Yes" pri tej točki. — Tretja točka je: To limit Election on Twice Defeated Constitutional Proposals and to Prevent the abuse of the Initiative and Referendum. To se pravi, da o vsaki točki, o kateri smo že pri dveh volitvah glasovali, in ki je dvakrat propadla, se ne sme več voliti razven šest let pozneje. Volite "Yes" pri tej točki. Ravno suhači izkoriščajo najbolj iniciativno, in nam že tri leta zaporedoma silijo prohibicijo, v veličansko škodo in stroške države. Potem, če bo ta točka sprejeta, bomo imeli vsaj 6 let miru pred njimi. Volite "Yes". — 4. točka: The Sprague Act. To pomeni, da se razdeli država Ohio na nove kongresionalne okraje. To je potrebno, ker sedaj je razdelitev krivična in koristi le republikanski stranki, dočim so, druge prezirane. Volite "Yes". — Peta točka je: The McDermott Act. Ta se tiče spremembe gostilniških postav. Volite pri tej točki "No". Sedaj ima gostilničar, ki je bil zavrnjen od komisarjev, pravico pritožbe na sodnijo. Po novi postavi ima sam guverner pravico končno soditi o takih zadevah. To je despotizem. Sedanje

gostilniške postave so dobre in ne potrebujemo sprememb, ne takih kot jih hoče nova postava. Volite The McDermott Act vsi "No". — Zeleli bi, da bi imeli več prostora, da bi se natančneje opisali eno ali drugo stvar, ki je potrebna razjasnila. Ker nam prostor ne pripušča, svetujemo nojokom, da se udeležijo zborovanja v ponedeljek, 25. okt. kdor dobi list še pravočasno v roke. Ob 8. uri v Grdinovi dvorani. Pri tem zborovanju je prosta pijača in smetke. — V soboto so komisariji za gostilniške licence izdali 34 novih licenc za nove gostilne. Med Slovenci so dobili gostilne: Josip Birk, Math Debeljak in Albin Karinger. Vsi stari gostilničarji so ostali. Trije so zgubili gostilniško licenco, in so vsi židje. — Ko bodele dobili listek za volitev šolskega odbora "Board of Education" volite sledeče 3 imena za šolske odbornike: Mrs. Virginia Green, F. Steffen in Chas. Schovaneck. Mr. Schovaneck je Čeh, izvrsten pedagog in on bi pravično zastopal naše koristi v šolskem odboru. Ne pozabite na ta troja imena. — Za sodnike bi bili sledeči tiketi: Za vrhovnega sodnika: W. H. McGannon, za sodnike za 6 letni termin (tri za voliti): George P. Baehr, John G. Murphy, M. Bernstein; Za sodnike za 4 letni termin (tri za voliti): Geo. A. Howells, David Moylan, Francis W. Poulson. — Frank Zunt toži Frank Ribaka na \$10.000 odškodnine, ker mu je izneveril ljubezen svoje žene. Frank Zunt je že 23 let poročen, pa še vedno ceni ljubezen žene na \$10.000. — Mestni komisar Hennessy pravi, da se dobi v Clevelandu 3000 služb za delavce. Izjavil se je, da bi takoj potreboval 800 delavcev, in da delodajalci ponujajo od \$2 do \$3 na dan, pa ne more nikogar dobiti. Vsak, ki hoče delo, naj se oglasi v City Hall. Nam se zdi silno čudno, da je res toliko dela v Clevelandu. Saj je vendar nekaj tisoč brezposelnih, in ali slednji nečejo delati, ali pa komisar Hennessy potrebuje lampe, da bi jih šel po cestah iskati. V resnici ne razumemo komisarja Hennessy kaj misli s svojimi besedami. — Poročili so se: Jos. Mikolčić in Sofija Sabec, Gregor Modrič in Mary Babnik, John Tavčar in Frances Malenšek, Karlo Milanović in Mary Lukežič, Fr. Dolenc in Mary Kastelec. Vsem obilo sreče! — Državni statistični urad je izdal poročilo, da je štoklja v pretečenem fiskalnem letu obiskala 98.710 hiš in prinesla 2.464 ali deklica. Med temi je bilo 789 družin, drugega otroka 21.822 družin, tretjega 15.015 družin, četrtega 10.283 družin, petega 7.082 družin, šestega 4.937 družin, sedmega 3.285 družin, osmega 2.226 družin, devetega 1.392 družin, desetega 863 družin, enajstega 457 družin, dvanajstega 242 družin, trinajstega 137 družin, štirinajstega 66 družin, petnajstega 31 družin, šestnajstega osem družin, štirinajstega so dobile sedemnajstega otroka in osemnajstega in devetnajstega pa po ena družina. Dvajset ali več otrok nimajo nobena družina. — Slovenska Narodna Čitalnica priredi 5. decembra slavnosten banket in govorniški večer. Slavnostna društva se prosijo, da ne prirejajo istega večera veselic.

— V nedeljo, 31. okt. ob 9. uri dopolne se vrši v Birkovi dvorani javen ljudski shod glede volitev za socialistično stranko. Govoril bo F. Petrovich, ki kandidira za councilmana 23. varde. Tema govora bo: Političen položaj in delavstvo. — Ivan Sandorski, 3118 St. Clair ave ne zaupa banki. \$280 je imel spravljeno pod svojo posteljo. V soboto je pa zmanjškalo denarja. Pravi, da bo sedaj denar na banko nosil. — V Clevelandu so se pretekli teden zbrali magnatje trsta za jeklo. 550 magnatov se je zbralo v Statler hotelu, kjer so najbrž govorili kako dobro dobičke so imeli letos. Saj je znano, da so delnice The Bethlehem Steel Co. poskočile od \$25 na \$600 v devetih mesecih. To se pravi, da človek, ki je imel pred 9. meseci pri tem trustu uloženih \$250, je danes vreden \$6000.00. — Strajki se večajo v Clevelandu. 33000 unijskih strojnikov je danes na štrajku. En tisoč delavcev od Peerless Motor Car Co. je zapustilo delo. Ostali strajkarji so od Warner & Swasey, Barton and Oliver in Standard Tool Co. — Ne pozabite voliti za podzemeljsko železnico v Clevelandu. Na volivnem tiketu bo ta zadeva označena kot "Grant to C. and Y. železnice." Podzemeljska železnica bo dala tisočim delavcem zaslužek. — Nekoga nezavednega moža z razbito glavo je našla policija malo pred polnočjo v Grdinovi dvorani v veži. Na lice mesta dospeli oddelek policije ni mogel ničesar zvedeti niti od plesalcev v dvorani isti čas. Želotova ambulanca ga je odpeljala v St. Clair bolnico, kjer je malo upanja, da okreva. Pri sebi ni imel ničesar, kar bi ga identificiralo. Mož je star kakih 35 let. — Ruski položaj je zadovoljiv. Petrograd, 25. okt. Prvič odkar se je pričela veličanska ofenziva Nemcev proti Rusom, se je izjavil ruski vojaški urad, da je položaj jako ugoden za Ruso in da se Nemci na celi fronti umikajo. — Lahi trdijo o uspehih. Rim, 25. okt. Zadnja poročila iz Dunaja naznanjajo, da so bili Lahi odbiti na celi fronti s hudimi izgubami, pač pa se jim je posrečilo na nekaterih krajih prebiti se skozi avstrijsko fronto. Laški generalni štab pa naznanja velike laške zmage, da je bila avstrijska fronta presečena na mnogih krajih in da so Lahi zasedli mnogo važnih točk. Brzjavka iz Verone, Italija, naznanja, da je laški kralj v spremstvu generala Brusati prišel na vrh gore Baucoel, ki je pokrita s snegom. Kralj je naredil to pot, da častita laškemu alpincem, ki so pravkar pridobili nekaj važnih avstrijskih točk na vrhu gore. — Švedske in laške ladije potopljene. London, 24. okt. Brzjavka iz Wisby, Švedska, poroča, da je švedska ladija "Rumanina" zadela na mino in se pogreznila. Rumanino so vjeli prej Nemci in jo vodili proti domu, ko je hipoma zadela na mino. Brzjavka iz Aten poroča, da je neki avstrijski podmornik potopil nekaj laško ladijo. Ime ni znano. — Srbi v slabem položaju. London, 24. okt. Srbi se nadalje umikajo pred nemškimi in avstrijskimi ter bulgarskimi in turškimi četami. Nemški generalni štab naznanja, da so

nemške čete prekorale reko Drino na zapadni meji Srbije pri Višegradu, in da so bili Srbi vrženi nazaj. Tudi Bulgari so napredovali, dasi se iz Sofije naznanja, da je bulgarska armada nekoliko zaostala radi slabega vremena. — Bombardiranje bulgarske obali. Iz Aten se poroča, da je zavezniško bojno brodogojstvo, obstoječe iz francoskih, angleških, italijanskih in drugih bojnih ladij bombardiralo razna mesta ob bulgarskem obrežju Egejskega morja. Velika škoda se je prizadela v raznih mestih, dočim se iz Sofije poroča, da škoda ni vojaškega, ampak civilnega značaja. — Srbi preselijo glavno mesto. Brzjavka iz Bukareste naznanja, da je bilo srbsko glavno mesto premesteno iz Niša v Kraljevo, kakih 60 milj severozapadno od Niša. Prvotno se nameravali mesto preseliti v Manastir (Bitolj) blizu grške meje, toda železnica na onem kraju je pretrgana. Na vzhodnem koncu so Bulgari zasedli srbska mesta Negotin in Rogljevo. — Na francoskem potivajo boji. London, 24. okt. Niti nemško niti francosko uradno poročilo ne omenja kakega boja v Franciji. Razven par manjših napadov od strani Nemcev, katere so Francozi odbili, vlada mir na celi fronti. — Italijani in avstrijske zgube. Videm (Udine), Italija, 24. okt. Laška armada je priredila splošen napad na vse avstrijske postojanke od Svica pa do Jadranskega morja. Prvih pet mesecev je imela laška armada le to nalogo, da utrdi in zavaruje posamezne postojanke večje važnosti pred avstrijskimi napadi, in sedaj ko je laška meja popolnoma zavarovana, namerava laška armada prirediti splošno odločilno ofenzivo proti avstrijski armadi. Vojna je sedaj prišla na drugi stadij. Italijani so dosledaj poročili 25.000 avstrijskih vojni ujetnikov, in Italijani računajo, da je več kot 100.000 Avstrijcev tekom petih mesecev bilo ubitih ali ranjenih. Laške zgube pa znašajo samo 45.000 mož, ranjenih, ujetih in ubitih, čemur je pa le teško vrjeti, dasi Lahi to uradno naznanjajo. — Skandal v kraljevi rodbini. Rim, 24. okt. Prince Leopold Koburški, nečak bulgarskega kralja je bil včeraj ožgan s hudičevim kislino in obstreljen z revolverjem od nekega dekleta, ki ga je hotel ubiti. — Nemčija je zaplenila vsa živila. Berlin, 24. okt. Nemška skupna vlada je sklenila, da zapleni vsa živila in da vlada kontroliira prodajo istih. Po nekaterih krajih je mnogo živeža, po drugih ga primanjkuje, in vlada hoče skrbeti za enako razdelitev živil po vseh krajih. — Zavezniški odpoklicani. Iz Grške se poroča nemškemu časopisu, da je bilo pet vojaških vlakov, katere so zavezniški poslali na pomoč Srbiji, odpoklicanih in so se vojaki vrnili v Solun. Sanitarno stanje zavezniških čet v Solunu je jako slabo. V zalivu Soluna je mnogo zavezniških ladij z vojniki na krovu, katerih ne morejo izkrcati, ker na suhem ni barak za prenočevanje. V okolici Soluna je sedaj kakih 80.000 Francozov in Angležev, ki so dobili povelje, da ne smejo napredovati, da se pripravi na veliki bojišču.

— Grki so odklonili angleško ponudbo. London, 24. okt. Anglija je klonila angleško ponudbo, in je Grška pripravljena, da mobilizira armado in jo pošlje proti Srbiji Srbom na pomoč. Grška vlada je v prijaznem pismu odklonila ao angleško ponudbo, in se izjavila, da čas še ni prišel, ko bi se Grška smela podati v vojno. Grki pravijo, da bi morali zavezniški izkrcati najmanj 400.000 mož na srbskem ozemlju, da bi bila potem grška pomoč uspešna. — Rusko uradno poročilo. Petrograd, 24. okt. Na zapadni fronti je bilo več bojev pri Smardenu, ki pa niso imeli pomena za splošen položaj. Pri Olaj in v okolici Mitau naša infanterija neprestano napada. Na levem bregu reke Dvine, južno od Iksull so Nemci večkrat prešli v ofenzivo, toda so bili vsledje odbiti. Na ostali fronti do Pripeta ni nobenih sprememb. Boji na levem bregu reke Styr se nadaljujejo. Naše balistično brodogojstvo je izkrcalo v mestu Diomenes v Kurlandiji večje število vojakov in napadlo tamonjšno nemško posadko, katero smo premagali in položili zajedno z vsem vojnima materijalom. — Srbsko uradno poročilo. Niš, 24. okt. Po hudih bojih so Nemci zasedli vas Rahenac, potem ko so štrikrat številnejše čete napadle naše postojanke. Bulgarska armada, ki je napadla Kraljevo Selo je bila odbita in se hitro umaknila v Ohljane. Pri Vlasini se bijejo krvavi boji. Sovražnik je zasedel mesto Velice. — Boji okoli Kormina in Tolmina. Rim, 24. okt. Na celi fronti ob reki Soči od Kobarida do morja je pričela laška armada z veliko ofenzivo, potem ko je dal časa obstreljevala avstrijske postojanke. Z banetnimi naskoki je laška armada zavzela zono Črna Vrha, kjer so imeli Avstrijci jako močne utrdbe, zavzeli smo tudi Mrzli vrh. Pri Tolmini je laška armada zasedla številne avstrijske utrdbe, pri Gorici pa močno avstrijsko utrdbo na gori Monte Sabotino. — Turki v bratskem objemu z Nemci. Berlin, 24. okt. Turške kolonije v nemškem glavnem mestu so praznovale včeraj svoj turški praznik "Bairam". V mnogih govorih se je hvalila nemško-turška zveza, in Turki so se hvalili kot vredni bratje Nemcev. Turški koran ali svetopisno prepoveduje izdajo, in mohamedske čete bodoje ostale zveste vojakom Kristusa, se je izrazil neki turški fakir. Zajejdnost so turški govorniki povdarjali, da so Turki naznanili vojno kristijanom prav ob času ko je kristijanska hohenzollerska rodilina praznovala 500 letnico. — Zlato iz Anglije. Washington, 24. okt. Trgovska bilanca zadnjih sedem mesecev izkazuje, da so Angleži tekom 7. mesecev pripeljali v Ameriko za \$252.934.533 zlata. Iz Zjedinenih držav se je tekom zadnjih devet mesecev izpeljalo za \$1.227.293. 504 blaga. — Najbolj važni dogodki na bojišču. London, 24. okt. Na ruski kot na laško-avstrijski fronti se je pričela velika ofenziva Italijanov, da Nemci in Avstrijci ne morejo pošiljati novih čet na Balkan. Sledeči trije dogodki so najbolj važni: 1. Laška armada, ki je več tednov počivala in se borila samo na morskimi bojišču, je pričela z veliko

ofenzivo na celi tirolski in primorski fronti. 2. Rusija ima izvrstno armado danes, in po izvrstnem načrtu se je Rusiji posrečilo izkrcati posebno armado na obrežju Kurlanda, 90 milj severno-vzhodno od Rige, tako da je ta ruska armada padla Nemcem za hrbet in grozi armadi generala Buelowa. 3. Zavezniške bojne ladije, zajedno z ruskimi so bombardirale bulgarska pristanišča v Egejskem morju. — Strašen poraz Avstrijcev v Galiciji. Petrograd, 25. okt. Generalni štab poroča, da so bile tri avstrijske divizije v Galiciji poražene. Vzhodno od Tarnopola v Galiciji je ruska armada ujela 140 častnikov, 7500 mož, dva velika topa in večje število strojnih pušk in vojnega materijala. Vojaški kritiki so sprejeli, da če Avstrija ne pošlje tja novih moči, da pade Lvov in se mora umakniti avstrijska armada do trdnjave Premysl, za reko Dunajec. — Riga je rešena. Zadnji nemški napad na Rigo, ki je bil tako silen, da so menili Rusi Rigo že zapustiti, je bil sedaj odbit in ruski generalni štab poroča, da je Riga izven nevarnosti. Rusi so prisvojili precej zemlje okoli Rige. Na centru ruske fronte ni nobene spremembe, dočim na južnem koncu Rusi napredujejo. Uradno poročilo iz Berolina pa seveda, kakor vedno, pravi, da so bili Rusi poraženi na celi fronti in da se umikajo. — Obstreljevanje Dedeagatcha. Atene, 25. okt. Sedaj se je dogajalo, da so zavezniški pri bombardiranju bulgarskega mesta Dedeagatcha povzročili Bulgarom ogromno škodo. Deset civilistov in nad 1000 vojakov je bilo ubitih in mnogo stotin vojakov je bilo ranjenih. Škoda ki jo je povzročila bombardiranje cenijo na več milijonov dolarjev. — Škoplje v bulgarskih rokah. London, 25. okt. Mesto Skoplje, glavno srbsko mesto na progi železnice Niš-Solun, je bilo zavzeto od Bulgarov po jako krvavem boju. Zavzetje tega mesta je pridobilo Bulgarom jako strateško pozicijo, in zaveznikom je skoro nemogoče poslati Srbom pomoč. Sprva so Srbi Bulgare pri Velevo odbili in jim prizadeli močne zgube, toda pozneje so se Bulgari vrnili, zavzeli Velevo, Kumanovo in Skoplje. — Francozi na srbskem ozemlju. Atene, 25. okt. Francoske čete, ki so se izkrcale pri Solunu, so že v bojni vrsti. Napadli so Bulgare pri Nabovi in slednje mesto zavzeli. Iz tega se sprevidi, da se francoske čete udeležujejo boja v pomoč Srbom. Nove pomožne čete se izkrcujejo v Solunu. Zavezniški bombardirajo bulgarska pristanišča da si izvozujejo drugo pot v Srbijo, v slučaju, da bo pot po železnici preko Skoplja zaprta. Zavezniški se nameravajo izkrcati v bulgarskem pristanišču (Porto Lages. Bulgarske čete, ki so se mudile v južni Bulgariji ob obrežnih mestih, so bile poklicane na sever, in pet turških divizij je zavzelo njih pozicije, da jih branijo pred zavezniškimi. — Nemci proti Srbom. Iz Berolina se poroča, da so Nemci prekorali Donavo pri Gršovi in da se njih armada kmalu združi z bulgarsko. Nemci so dobili srbsko vas Prakhovo v svojo oblast. Nobenega napredka se ne poroča o avstrijski armadi.

— Srbi gredo v Italijo? Genua, 25. okt. Tu se je razširilo poročilo, ki pa ni potrjeno, da nameravajo prepeljati celo srbsko armado v Italijo. Italija bo dala na razpolago srbski vlad osemdeset parnikov, ki stoje blizu Soluna, da sprejmejo srbsko armado. Kaj se bo s to armado naredilo, se bo zvedelo še le, ko se končno odloči Grška, kaj to naredila v položaju na Balkanu. — Grki izdajalci? Razna poročila se širijo o početju Grkov. Dočim na eni strani vlečejo z zavezniški, pa je Grška vlada zatrdila, da ni nobene skrivne pogodbe med Bulgari in Grki. Tudi avstrijska poročila, da je Grška nameravala okupirati Givgeli in Doiran, da bi zahrbtno napadla Francoze v Srbiji, niso vrjetna. Nemško časopisje poroča, da je grška vlada dovolila prosto vožnjo vsem bulgarskim rezervistom, ki se hočejo vrniti domov. Brzjavka iz Rima poroča, da so zavezniški poslali novo noto grški vladi, v kateri kategorično zahtevajo, da se Grška odloči na to ali drugo stran. — Nemška križarka potopljena. London, 25. okt. Uradno se naznanja iz Petrograda, da je neki angleški podmornik, ki operira v Baltskem morju, napadel sinoči nemško križarko Prinz Adalbert in jo potopil. Prinz Adalbert je oklopna križarka, nosi 87000 ton in 550 mož posadke. — Rusko posojilo. Rusija išče v Ameriki posojila v znesku \$2.750.000.000. Rusija namerava upeljati nove davke, in zajedno je zatrdil ruski finančni minister, da se uložki v ruskih bankah jako dvigajo. Letos je bilo naloženega v banke do \$350.000.000. — Prijeti Nemci. New York, 25. okt. Skrivni agentje vlade Zjed. držav so danes odkrili veličansko zaročeno Nemcev. Aretirali so zajedno dva Nemca v Grantwood, N. J. kjer so našli mnogo bomb in snovij za razstreljivo. Pri Nemcih so došli tudi tri nitrate toluol, ki je znano kot najmočnejše razstreljivo sredstvo. Dobili so več razstreljivih snovij kot jih je treba, da se požene ves New York v zrak. 25 kosov dinamita, 5 min, vsaka vredna \$1000, ki se jih prveže na propelratije, da se slednja razleti. Dvesto bomb, popolne mape, ki kažejo vse obrežje newyorškega pristanišča, nože, nemške pištole, 400 nabojev, in dr. Aretirana sta bila Rich. Fay in Walter Shultz. Oba sta častnika in kajzerjeve telesne garde. Dve leti v Ameriki, imela sta ponarejene potne liste in mnogo pisem iz Nemčije. Zvezni detektivni so opazovali to banko že več tednov, dokler ni včeraj 15 detektivov napadlo stanovanje spijonov v Weekawken. Prijeta Nemca se obranita govoriti ali izdati kakko stvar. — AMERIŠKI DRŽAVLJAN. V našem uredništvu je izšla dolgo pričakovana knjiga: "Kako se postane državljan, ustava Zjed. držav, vprašanja in odgovori za prosilce ameriškega državljanstva." Ta knjiga je edino delo svoje vrste, in je bila odobrena od sodnije Zjed. držav. Cena knjige 25c. Rojaki, sežite po njej, tudi oni, ki ste že državljanji, ker marsikaj zanimivega dobite v njej. Pošljamo tudi po pošti za isto ceno 25c s poštnino vred. — Sprejmejo se fantje na stanovanje in hrano. 6710 St. Clair ave. (86)

"MRTVAŠKA ROKA"

Roman.

NADALJEVANJE IN KONEC ROMANA "GROF MONTE CRISTO".

SPISAL DUMAS—LE PRINCE.

"Dobro, jaz sem Bertuccio, intendat grofa Monte Cristo." "Grofa Monte Cristo?" zakliče Pastrini, ko silovito pogleda tujca.

"Zgrešil sem se na cesti s elusencem, in prišel v Rim, ker sem prepričan, da ga tukaj dojam. Njegova deseterica je od nekodaj ljubila Rim."

"Gospod Bertuccio, moja hiša, ki je prva svoje vrste v Rimu, ni pribežališče za čarovnike in lopove."

"Vrjame, vsaj opazil sem, ko sem se mudil s svojim gospodom tu, red, ki vedno vlada v vaši hiši."

"Toda povem vam, da v moji hiši ne dobite več takega pridničarja kot je bil grof Monte Cristo."

"Nesramnež!" zakliče Bertuccio, ko se umakne za korak pogleda hotelirja s plamtečim pogledom in stisne pest.

Edmond Dantes pa obstoji nepremično.

"Ponavljam vam gospod Bertuccio, da iščite kjerkoli hočete svojega čarovnika, prokletca, katerega pogled je zadostoval, da se zažge moja hiša in očrni moja kristijanska duša."

"Nesramnež!" zakliče Bertuccio ves razburjen, "ali veš, o kom govorim?"

"Vem, per la Madonna! In vsakomur lahko to poveste, ki vam govori o grofu, ki se sedaj s svojo grško ljubico peče v pekel."

"O moj Bog!" zakliče berač, ko se ves trese, kot bi z žarečim železom prebodel njegovo srce. "Nesrečno bitje, čednostna žena! O nebesa! Vse, vse, samo te muke ne!"

"Kaj čujem — ta glas!" jecala Bertuccio.

Pastrini in Bertuccio zajedno pogledata berača, katerega obraz pa je bil še vedno zakrit s kapuco.

"No, no," nadaljuje Pastrini, "jaz nimam nobene koristi, če še dalje tu stojim in poslušam vaše bečarije. Signor Bertuccio, poiščite svojega grofa v ječi ali v peklu, pri meni ga ni, in v resnici bi moral biti dobro preoblečen, da ga ne bi mogel spoznati."

"Signor Pastrini, naučil vas bom, kako se govori o človeku, kot je grof Monte Cristo!"

Po teh besedah stopi Bertuccio proti Pastriniju, toda berač se vrže med oba in zakliče:

"Miri! V nebeskem imenu!"

Pastrini se glasno zasmije, skoči po stopnjicah navzdol in zgine po hodnikih.

Ko Bertuccio opazi, gre hitro na cesto in s skrbnim pogledom opazuje berača, ki mu je bil kakih dvajset korakov naprej. Bertuccio sklone, da mu sledi in ga nagovori, ker so njegove besede naredile na njega velik vtis, ko se je zalila čast Hydee. In res mu sledi, dokler ne obstane pri mali, siromašni kočiji.

Ko dospe berač sem, odpre vrata in koraka po stopnjicah navzgor do male sobe, ki je bila vsa preprežena s pajčevinami. Berač je pustil vrata odprta, kot bi pričakoval, da mu nekdo sledi, in ko dospe v sredo sobe, se obrne, odgrne kapuco ter razkrije obraz.

Bertuccio, ki mu je sledil, pade pred njim na kolena in zakliče:

"O, moj mojster!"

"Vstani, Bertuccio," reče Edmond Dantes z mirnim in trdnim glasom. "Ponižen način, s katerim si sicer govoril o grofu Monte Cristo, ne pristaja več, kajti sedaj govoris z močnim, ki je bolj ponižen in nesrečen kot zadnji berač."

"Kaj pravite, gospod grof? Kakšna usoda je to! Jaz sanjam — mora me tlačiti!"

"Ne, Bertuccio, resnica je,

vse, drugo je le sanja, strašna mora."

"Moj Bog!"

"Vstani, Bertuccio," nadaljuje Edmond Dantes, ko ga vzdigne. "Podamo mi je bilo vsaj, da te zopet najdem, in od vseli onih, ki so morda z menoj živeli v slavi in časti, boš ti edini, ki ostane srečen. Bog je tako hotel. Ti si bil oni, ki je potegnil sina Villefinta iz groba, tega gađa, katerega je Bog očiščil, da me zhoče v srce in zastrupi mojo bodočnost."

"Ne razumim vas! Vse kar vidim, vse kar slišim, vse mi je popolnoma nevrjetno. — Kaj se je pa zgodilo z vami?"

"Motil sem se, kakor vsak drug človek, in še več, kajti bil sem močnejši kot vsi drugi. Da, motil sem se, in sedaj poln ušnosti iščem kesanja. Naj mi Bog oprosti na koncu mojega mučeništva."

"Toda vaša medicinska žena?"

"Haydee?" odvrne Edmond Dantes. "Haydee? — Išči jo v pečinah!"

Dantes umolkne.

"Ne," reče, "nihče ne sme vedeti, kam sem pokopal moj zaklad. — Nihče ne bo motil njenega miru, nobena človeška noga ne bo profanirala njenega pepela. Haydee? — Bertuccio, Haydee je v nebesih!"

Bertuccio si pokrije obraz s klicami in plaki.

"Ah, gospod grof!" reče, "jaz, ki sem vas videl tako močnega, tako velikega, plemenitega, pravičnega v veselju in sreči — in vas sedaj vidim tako ponižnega, uboga, napotjenega z žalčcem — ne, tisočkrat ne, to me more biti."

"Velikost, plemenitost, veselje — vse moje sanje od nekodaj so šle preko tvojih ustnic, Bertuccio! Radost nam vsem prešarbi smrt, kajti kmalu bomo pri Bogu. Vse je proč, Bertuccio! Od grofa Monte Cristo ne bo ničesar ostalo kot spomin, kot njegovo lepo ime, poleg katerega bo zapisano: Ponoš! Blaznost! — Pojdi, Bertuccio, pojdi: mirno lahko živiš, kajti kakor ti je znano, leži na banki v Parizu kapital, ki je tvoj in ki ti kupi neodvisnost."

"Toda, gospod grof, jaz ne morem — se reče — ne drzнем se izreči neke misli, ki sem jo imel, toda vseeno poslušajte: ta kapital, o katerem govorite, vam lahko koristi —"

"Moje celo premoženje obstoji sedaj v potrpežljivosti jagnjeta božjega. Druzega ne potrebujem — ne maram tvoje ga denarja."

"Toda ali hočete od kakote umreti, gospod grof?"

"Bertuccio!"

"Za božjo voljo, gospod grof, dovolite mi, da vas neprestano spremljam, da vam služim."

"Zahtevam, da sem sam — v samotni."

"Bodi! Spoštoval bodem vašo voljo, toda dovolite mi, da čujem nad vašimi dnevi!"

"Če Bog hoče, se poboljšate, tedaj naj se zgodi njegova volja."

Bertuccio od onega časa svojega gospoda ni več zapustil.

Edmond Dantes je sklenil ostati v Rimu, dokler ne sprejme tonzuro zajedno z drugimi duhovskimi oblastmi. Potem pa je imel namen vrniti se v Marseille, kjer bi se naselil na nekem kraju, ki je znan pod imenom vas Kataloncev.

"Dobro," Bertuccio, reče Dantes, "dovolim, da me spremljaš in čuvaš nad mojimi dnevi, dokler se ne vrnem v Francijo. Toda ne govoriš nikdar, kdo sem jaz." Potem pa stegne Dantes roko, katere Bertuccio spoštljivo poljubi.

"Ne, moj dragi Bertuccio," reče, "daj mi tvojo roko, in če bo v prihodnosti eden izmed

enju višji, tedaj bom jaz radi večjega trpljenja."

XVII. POGLAVJE.

Po obsodbi.

Proti koncu naj omenimo čitateljem, ki so tako dolgo sledili raznim osebam naše drame, kako so zgubile posamezne osebe, za katere so se zanimale, svoj vtis in kako so končale svoje življenje.

Na trgu del Popolo bi moral biti obglavljen na prvi dan kar njega zločinec Vanipa. Na stotine oken, ki so bila obmijena proti glavnemu trgu je bilo zaslednih z radovednimi igralci: le eno samo okno, ki je bilo tu, je odprto, in imelo mnenega gledalca. To okno je pripadalo soti v drugem nadstropju neke hiše, in iz okna je bil lep razgled preko celega trga. V tej sobi ste bili dve dami. Ene dama, kleči na kolenih sredi sobe in je lahko opazovala ves prizor na trgu, ne da bi jo ljudje videli. Njen pogled, v katerem si binal strah in sočutje, ni zapustil niti za trenutek usodepolni rabeljski prostor, kjer sta nastopila obsojeni in ranjeni v globini drami, katero je izumel človeški duh, da straši ljudstvo in ga odvrača od zločinov. Ko se prikaže Luigi Vampa v sredi mnogih spokornih bratov na sredini prostora, izgovarja dama, ki kleči v sobi, lahno molitev, da se usmili Bog duše obsojenega.

Ko Luigi Vampa poklekne, dvigne dama oči proti nebu, kajti moči ni imela, da bi gledala na usodepolni udarec. Njena molitev postane prisrčna, bolj silna, glasnejša, in v trenutku, ko pade usodepolni meč, zakličejo ustnice, ki so dosedaj molitve samo šepetale, glasno besede:

"Luigi, Luigi, vse je proč!" Po teh besedah vstane dama, pogleda okoli sebe in opazi prijateljico, ki stoji poleg nje.

"Moja draga prijateljica —"

"Evgenija, toliko si trpela!"

"Motiš se, Luiza," odvrne Evgenija, ka se zajedno smeje in joka. "Nič več me trpi — ne morem več trpeti — kajti odsedaj naprej imam neko dolžnost. Sicerbi moram za kruh ubogega otroka, katerega sem zaupala Motelovim. Doktor bom imela to dolžnost pred očmi, veruj mi, Luiza, bom imela tudi moč ohraniti pogum in delavnost in pozabiti vse, kar bi me moglo razžaliti. Zapustile bomo Italijo. Anglija bo za naju skrbela. Medtem pa obžalujem nesrečno žrtev, katero semtoliko ljubila, in ki je oče moje male deklice. Naj da nebo, da bo prebežalo zlo, ki že toliko časa visi nad menoj, končano, da nebo tudi meni oprosti zmotu, ki sem jo zagrešila."

"Luigi, Luigi, vse je proč!" Po teh besedah vstane dama, pogleda okoli sebe in opazi prijateljico, ki stoji poleg nje.

"Moja draga prijateljica —"

"Evgenija, toliko si trpela!"

"Motiš se, Luiza," odvrne Evgenija, ka se zajedno smeje in joka. "Nič več me trpi — ne morem več trpeti — kajti odsedaj naprej imam neko dolžnost. Sicerbi moram za kruh ubogega otroka, katerega sem zaupala Motelovim. Doktor bom imela to dolžnost pred očmi, veruj mi, Luiza, bom imela tudi moč ohraniti pogum in delavnost in pozabiti vse, kar bi me moglo razžaliti. Zapustile bomo Italijo. Anglija bo za naju skrbela. Medtem pa obžalujem nesrečno žrtev, katero semtoliko ljubila, in ki je oče moje male deklice. Naj da nebo, da bo prebežalo zlo, ki že toliko časa visi nad menoj, končano, da nebo tudi meni oprosti zmotu, ki sem jo zagrešila."

"Luigi, Luigi, vse je proč!" Po teh besedah vstane dama, pogleda okoli sebe in opazi prijateljico, ki stoji poleg nje.

"Moja draga prijateljica —"

"Evgenija, toliko si trpela!"

"Motiš se, Luiza," odvrne Evgenija, ka se zajedno smeje in joka. "Nič več me trpi — ne morem več trpeti — kajti odsedaj naprej imam neko dolžnost. Sicerbi moram za kruh ubogega otroka, katerega sem zaupala Motelovim. Doktor bom imela to dolžnost pred očmi, veruj mi, Luiza, bom imela tudi moč ohraniti pogum in delavnost in pozabiti vse, kar bi me moglo razžaliti. Zapustile bomo Italijo. Anglija bo za naju skrbela. Medtem pa obžalujem nesrečno žrtev, katero semtoliko ljubila, in ki je oče moje male deklice. Naj da nebo, da bo prebežalo zlo, ki že toliko časa visi nad menoj, končano, da nebo tudi meni oprosti zmotu, ki sem jo zagrešila."

"Luigi, Luigi, vse je proč!" Po teh besedah vstane dama, pogleda okoli sebe in opazi prijateljico, ki stoji poleg nje.

"Moja draga prijateljica —"

"Evgenija, toliko si trpela!"

"Motiš se, Luiza," odvrne Evgenija, ka se zajedno smeje in joka. "Nič več me trpi — ne morem več trpeti — kajti odsedaj naprej imam neko dolžnost. Sicerbi moram za kruh ubogega otroka, katerega sem zaupala Motelovim. Doktor bom imela to dolžnost pred očmi, veruj mi, Luiza, bom imela tudi moč ohraniti pogum in delavnost in pozabiti vse, kar bi me moglo razžaliti. Zapustile bomo Italijo. Anglija bo za naju skrbela. Medtem pa obžalujem nesrečno žrtev, katero semtoliko ljubila, in ki je oče moje male deklice. Naj da nebo, da bo prebežalo zlo, ki že toliko časa visi nad menoj, končano, da nebo tudi meni oprosti zmotu, ki sem jo zagrešila."

"Luigi, Luigi, vse je proč!" Po teh besedah vstane dama, pogleda okoli sebe in opazi prijateljico, ki stoji poleg nje.

"Moja draga prijateljica —"

— Da oproščeno mi bo — kajti delo umetnice je sveto in v božjih očeh tisočkrat več vredno kot lehiha postlopača. Luiza — Luiza, poljovimo delo, da bodeve živele! — Toda zaenkrat bežive iz Rima!"

Po teh besedah hoče Luiza in Evgenija zapustiti sobo, ko se vrata mahoma odpro, in prek njim se pojavi postava črnega spokornika.

Trenutek globokega molka nastane — glas je obema deklicama zamrl na ustnicah. Spokornik pa je bil videti ravno tako prevzet kot obe prijateljici. Konečno pa Luiza prva prekinemo molka.

"Dobri brat," reče, "najbrž ste prišli prositi za dušo obsojenega?"

"Prišel, da spolnim neko dolžnost, katero mi je naročil."

"Moj Bog," zakliče Evgenija, "kaj hočete? — Govorite!"

"Da, madame, ravno vas je označil nesrečnik."

"Kaj? Kaj me je videl?"

"Njegovi pogledi," nadaljuje spokornik, "so prodrli skozi zid, in opazovali so vas v zadnjem trenutku njegovega življenja. Uganih je, da se nahajate tu, povedal mi je, da vas najdem tu, in — res, vi ste tu!"

"Ah, Luigi, Luigi!" zakliče

Evgenija, ko dvigne pogled proti nebu. "Kaj je zidovje, kaj so daljave za dvoje arc, ki se ljubijo!"

"Evgenija Danglars, Bog se vas usmili!"

"Da, da, molite iz svoje srčne globine za mene, kajti odsedaj naprej moram delati."

Nadaljevanje.

8 - Hour Union SCRAP TOBACCO

Je delan iz najboljšega duhana za cigare. Samo najboljši tobak se potrebuje. Najboljši tobak za zvečenje. V vsakem paketu je kupon.

Union

Made

OBRESTI

SE ZAČNEJO VSAK DAN

VLOŽITE DENAR NA

LAKE SHORE BANK

In po pravilih plačamo do dneva, ko potegnemo denar ven

4%

St. Clair and 55th St. Prospect and Huron Superior and Addison.

Ker so se poslednji čas poštne razmere izboljšale pošiljam zopet redno

denarje v staro domovino.

Pošiljatve ne pridejo v sedanjem času tako brzo naslovniku v roke, pač pa v teku 20 do 24 dni.

100K velja sedaj \$15.50 s poštnino vred.

Brzjaviti nemorete sedaj ne v Avstrijo, niti na Nemško, najmanje pa denarje poslati potom brzjava.

Frank Sakser

82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

6104 St. Clair Ave., Cleveland, O.

A. J. DAMM KANDIDAT ZA ZOPETNO IZVOLITEV

Pri volitvah 2. novembra bo treba izvoliti tudi zastopnika 23. varde za mestno postavodajalno zbornico. Ti zastopniki se volijo vsake dve leti kot župan. Dosedanji councilman 23. varde je Adam J. Damm, ki je zopet kandidat pri letošnjih volitvah.

Mr. Damm je bil tekom svojega dveletnega delovanja v City Hall poznan kot jako trezen, premišljen in delaven councilman.

Bil je izbran kot predsednik več važnih odborov, med njimi tudi za predsednika mestnega finančnega odbora, ki je eden najbolj važnih pri mestni vladi.

Mr. Damm se je nadalje mnogo trudil, da je mesto dovolilo denar za igrališče slovenskih otrok. Mesto ni v najboljšem finančnem stanju, pa je vendar izvojeval zahtevo Slovencev 23. varde.

Drugo leto se odpre javno kopalnišče v 23. vardi in ne bo mala zasluga Mr. Damm, da se to zvrši.

Mr. Damm je pri mestni postavodajni vedno čuval pravice delavcev, in je s svojimi umestnimi predlogi podrl marsikak načrt kapitalistov za izkoriščevanje delavstva.

On je bil zagovornik pri mestni vladi, da mesto plačuje mestnim delavcem vsaj \$2.50 na dan, namesto \$2.00 kot sedaj.

Kolikor je bilo v njegovi moči, je vselej pomagal onim, ki so se zatekli k njemu s kako prošnjo za delo ali za drugo. Bil je prijazno postrežljiv in marsikomu je pomagal na nogo.

Slovenski državljani volite 2. novembra Adam J. Damm za councilmana 23. varde. Dobro delo v preteklosti je garancija za dobro delo v prihodnosti.

COUNCILMANA

23 WARDE

VOLITVE 2. NOV.

WILLIAM H. MCGANNON

Glavni sodnik mestne sodnije

(Nestrankarski sodnijski tiket)

Kandidat za zopetno izvolitev.

Slovenecem naklonjen sodnik.

Volite ga!

VOLITVE 2. NOV.